

Uitvoeringsplan Mantelzorg Compliment Arnhem 2016

(B&R/SSO/CV/16-04-05)

1. Inleiding

Met ingang van juni 2015 is het Mantelzorg Compliment Arnhem (MCA) operationeel. Sindsdien zijn er 1.647 individuele complimenten verstrekt en is er door het Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuiszorg (MVT) gewerkt aan de algemene waardering en ondersteuning van Arnhemse mantelzorgers.

Na ruim een half jaar stelt de gemeente Arnhem vast dat het MCA, na het nemen van enkele organisatorische, technische en communicatieve 'hobbels', als nieuwe gemeentelijke 'voorziening' stevig op de rails staat.

Er is kort de balans opgemaakt en de kansen en verbeterpunten voor de komende periode zijn geïnventarieerd en verwoord in de (separate) '*Evaluatie MCA 2015*'. De in deze evaluatie benoemde '*Speerpunten MCA 2016*' liggen vooral in de sfeer van communicatie / bewustwording, verbreding en spreiding van het aanbod en in de samenwerking met de partners in de stad.

Deze '*Speerpunten MCA 2016*' zijn verwerkt in dit '*Uitvoeringsplan MCA 2016*'. Dit plan geeft aan hoe en met welke middelen het MCA in 2016 nader inhoud en vorm krijgt.

2. Doel MCA

Met het MCA benadrukt de gemeente Arnhem het belang van mantelzorg voor de samenleving. Doelstellingen zijn het bevorderen van het welzijn van zowel de mantelzorger als van de hulpbehoevende. Ook draagt het bij aan het betaalbaar houden van de maatschappelijke ondersteuning.

Ander beoogd effect is dat gemeente en uitvoeringsorganisaties (vooral Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuiszorg) via de aanvraag procedure beter zicht krijgen op de omvang, kenmerken en behoeften van de lokale mantelzorgers. Hierdoor kunnen we mantelzorgers beter en sneller (preventief) ondersteunen

3. Opzet en inhoud Mantelzorg waardering Arnhem

De opzet van de Arnhemse mantelzorg waardering is driedelig.

- a. de gemeente zet in op een goede algemene waardering en ondersteuning van de (naar schatting 26.000) Arnhemse mantelzorgers.
De '*steunpuntfunctie*' wordt regulier en op projectbasis primair gerealiseerd door en vanuit MVT. Het gaat hierbij vooral om het bieden van een gericht aanbod in de vorm van informatie, advies, training, ontmoeting en (praktische) hulp ondersteuning aan mantelzorgers (en hun omgeving).
Daarnaast onderneemt MVT meer indirecte actie, gericht op het bereiken van een mantelzorgvriendelijker 'klimaat'. In toenemende mate verzorgt MVT vanuit deze '*knooppuntfunctie*' de informatievoorziening, training en advisering van 'partners' (bijv. de wijkcoaches, intermediairs). Centraal hierin staan: bewustwording en kennis over mantelzorg, over de (persoonlijke) belasting in mantelzorg, hoe dit te herkennen en vooral ook hoe hiermee om te gaan.
De prestatie afspraken met MVT over deze 'algemene' inzet vormen onderdeel van de jaarlijkse cyclus van subsidieverlening (en blijven hier verder buiten beschouwing).
- b. Aanvullend is er een jaarlijkse projectmatige inzet op één of meer nader te bepalen thema's, gericht op de ondersteuning van mantelzorgers.
- c. Tot slot verzorgt de gemeente sinds 2015 het jaarlijkse individuele Mantelzorg Compliment Arnhem (MCA). Dit is een compliment 'in natura', dat in principe op initiatief, c.q. aanvraag, van de zorgontvanger aan de mantelzorg(st)er wordt uitgereikt. Dit MCA 'in natura' is voorbereid en gerealiseerd in partnerschap met het Arnhemse bedrijfsleven; 'Made in Arnhem'. Aantrekkelijkheid en diversiteit in het aanbod naar de mantelzorgers zijn en blijven daarin leidend. Producten en diensten worden bovendien met aantrekkelijk 'voordeel' (kortingen) aangeboden.
Het voor het MCA benodigde 'vouchersysteem' is uitgevoerd in de vorm van een

'smart - card', gekoppeld aan een financieel transactiesysteem.

De jaarlijkse aanvraag van het MCA geschiedt - als regel - via de gemeentelijke website, indien wenselijk met ondersteuning door MVT.

In aanvulling hierop reiken de wijkcoaches het MCA rechtstreeks uit, als blijk van waardering aan door hen geselecteerde mantelzorgers.

4. Kaders en uitgangspunten 2016

Bij de vormgeving en uitvoering van het MCA in 2016 gelden de navolgende kaders en uitgangspunten:

- Waardering van een brede groep van 'mantelzorgers' en niet van een specifieke categorie (zie ook definitie hierna). Arnhem kent naar schatting 26.000 mantelzorgers. Het aantal Arnhemse mantelzorgers dat in 2016 gebruik zal maken van het individuele MCA op aanvraag is (op basis van ervaringsgegevens) te schatten op 2.000.
- Realisatie van een 'reguliere' algemene verbetering van de Arnhemse 'faciliteiten' en ondersteuning van mantelzorgers via Steunpunt Mantelzorg en Vrijwillige Thuishulp (MVT), in aanvulling op de 'projectmatige' ondersteuning en het individuele MCA. Hiermee speelt de gemeente actief in op de groei van het aantal bij gemeente en MVT bekende mantelzorgers (van circa 1.000 medio 2015 naar 2.000 eind 2016). MVT ontwikkelt zich in de periode 2016-2017 van een 'steunpunt' mantelzorg naar een 'knooppunt' voor mantelzorg, mantelzorgers, hun omgeving en (overige) partners en betrokkenen in de stad.
- Op basis van een analyse van de totale doelgroep en hun behoeften en wensen formuleert de gemeente in overleg met MVT en andere partners in de stad, jaarlijks de projectmatige inzet op één of meer specifieke thema's, gericht op de ondersteuning van mantelzorgers.
- Financieel kader en uitvoeringsbudget voor het MCA ter hoogte van € 600.000,-- in 2016 en de jaren daarna.
- Verstrekking van een individueel Mantelzorgcompliment via een 'smartcard' / betaalmiddel met een geldwaarde van € 150,-- voor het 'reguliere' compliment (op aanvraag) en € 50,-- voor het 'kleine' compliment (via wijkteams); budgetplafond MCA daarmee € 350.000,--.
- Laagdrempelige aanvraagprocedure voor het 'reguliere' compliment, waarin de zorgbehoefte en mantelzorgrelatie aannemelijk dienen te worden gemaakt.
- Omdat het MCA juridisch en inhoudelijk het karakter heeft van een (kleine) 'waardering subsidie' vindt afhandeling van aanvragen plaats via het gemeentelijk 'subsidie bureau'.
- Met de wijkteams zorg en leefomgeving werkt de gemeente uit, hoe het 'kleine' MCA in 2016 in de periode van april tot en met december 2016 rechtstreeks zal worden uitgereikt.
- Optimale aansluiting bij de mogelijkheden en voorzieningen die de stad Arnhem biedt, lokaal partnerschap (ook binnen de economische sector) en daarmee stevige verankering binnen de Arnhemse samenleving.
- Actieve communicatie en samenwerking met en tussen betrokkenen en belanghebbenden (meedenken en -doen).
- Doelmatigheid, efficiëntie en 'soberheid' in inrichting van organisatie en processen.

5. Definitie Mantelzorg

In het kader van deze regeling verstaan wij onder mantelzorg:

Mantelzorg is zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt gegeven aan een hulpbehoevende door één of meerdere leden van diens directe omgeving, waarbij de zorgverlening direct voortvloeit uit de sociale relatie.

6. Mantelzorg Compliment Arnhem (MCA)

Het MCA is een waardering 'in natura', ter hoogte van een periodiek door het college van B&W van Arnhem vast te stellen bedrag.

Dit bedrag wordt toegekend in de vorm van een tegoed, dat kan worden besteed bij in het

MCA deelnemende ondernemers en (andere) organisaties of personen. In overleg met 'het veld' is gekozen voor een aanbod verdeeld over vier categorieën:

1. Kunst & cultuur;
2. Horeca & recreatie;
3. Gemaksdiensten (bijv. huishoudelijke hulp);
4. Producten & (overige) diensten.

Bij de selectie van in het MCA deelnemende aanbieders hanteert de gemeente Arnhem de navolgende (in overleg met maatschappelijke partners opgestelde) criteria:

* (bij voorkeur kleinschalig) sociaal ondernemerschap (inschrijving K.v.K.) en affiniteit met het Arnhemse 'sociale domein' en in het bijzonder het MCA;

* aantrekkelijk aanbod en vooral substantiële kortingen (minimaal 20 %) op producten, diensten, toegang en/of verblijf;

* diversiteit in aanbieders en aanbod en (enige) spreiding over de stad;

* accent op de doelgroepen jeugdigen en Arnhemmers van allochtone herkomst;

* voldoende exclusiviteit en aantrekkelijkheid voor deelnemers: minimaal 50 en maximaal 60 deelnemers in 2016;

* aansluiting op (techniek en voorwaarden van) het door gemeente Arnhem ontwikkelde MCA card-systeem.

7. Recht op 'regulier' Mantelzorg Compliment Arnhem

Het 'reguliere' Mantelzorg Compliment Arnhem kan aan een mantelzorger worden toegekend op basis van een jaarlijkse aanvraag door of namens een in Arnhem woonachtige mantelzorg ontvanger.

Per kalenderjaar kan er maximaal één aanvraag worden ingediend ten behoeve van maximaal één mantelzorger per aanvrager.

De mantelzorger mag daarbij ook buiten de gemeente Arnhem woonachtig zijn.

Om voor het mantelzorgcompliment in aanmerking te komen, dient er daarbij sprake te zijn van mantelzorg gedurende minimaal acht uur per week, gedurende een periode van minimaal drie maanden in het jaar van aanvraag.

8. Budgetplafond 2016

Het college van Burgemeester en Wethouders van Arnhem stelt periodiek de maximale hoogte van het voor het Mantelzorg Compliment Arnhem beschikbare totaal uitvoering budget vast en het maximale aantal en de hoogte van de individuele waardering.

Het totale uitvoeringsbudget voor het MCA is in 2016 vast te stellen op € 600.000,--.

Het maximale aantal in 2016 op aanvraag toe te kennen 'reguliere' mantelzorg complimenten bedraagt 2.000 en de hoogte van het bedrag per individueel compliment € 150,--.

Het maximale aantal via de wijkcoaches toe te kennen 'kleine' mantelzorg complimenten bedraagt 1.000 en het bedrag van dit compliment € 50,--.

Het budgetplafond voor het (individuele) MCA bedraagt hiermee in totaal: € 350.000,--.

9. Aanvraag

Het mantelzorgcompliment kan jaarlijks door of namens een in Arnhem woonachtige mantelzorg ontvanger worden aangevraagd in de periode van 1 april tot en met 31 december.

10. 'Klein' Mantelzorg Compliment Arnhem

In 2016 zullen de coaches van de wijkteams zorg en leefomgeving mantelzorg complimenten in de periode april tot en met december rechtstreeks kunnen uitreiken.

Met de wijkteams zorg en - leefomgeving werken we deze opzet nader praktisch uit.

11. Weigeringsgronden

Een 'reguliere' aanvraag voor het Mantelzorg Compliment Arnhem kan worden geweigerd indien deze niet aan de door het college van B & W van Arnhem vastgestelde beleidsregels

voor het MCA voldoet.

Een aanvraag zal worden geweigerd indien het voor het jaar van aanvraag geldende, door het college van Burgemeester en Wethouders van Arnhem vastgestelde, maximum van het voor het individuele - 'reguliere' en 'kleine' - MCA beschikbare budget is bereikt.

In 2016 bedraagt dit totale budgetplafond voor het individuele MCA € 350.000,--.

12. Geldigheid

Het voor mantelzorg in enig jaar als Mantelzorg Compliment Arnhem toegekende tegoed kan uiterlijk tot en met 31 december van het opvolgende jaar worden besteed. Daarna vervalt het niet bestede tegoed.

13. Uitvoering en evaluatie

Het MCA 2016 is operationeel met ingang van 1 april. Aanvragen kunnen vanaf dat moment worden ingediend en uitgifte en verzilvering van de smartcards starten eveneens vanaf april 2016.

Bij de ontwikkeling en invoering van het MCA is sprake van een 'groeimodel', waarbij de gemeente ook in de loop van 2016 - 2017 op een 'organische' manier, stap voor stap met de partners in de stad werkt aan verdere optimalisering.

Tot de speerpunten in 2016 behoort de intensivering en verbreding van de co-creatie met de partners in de stad en de acht gebieden. Uitbreiding van de rol en activiteit van de klankbordgroep sluit hierbij aan.

De proces- en effect evaluatie (en bijstelling en doorstart) van het MCA organiseren we rond de jaarwisseling 2016.

14. Financiën

Het (rijks)budget voor invoering en uitvoering van 'mantelzorg waardering' is overgeheveld naar gemeenten en bedraagt met ingang van 2016 voor Arnhem € 1.000.000,-- op jaarbasis.

Het totale uitvoeringsbudget MCA is in 2016 vast te stellen op € 600.000,--.

Daarnaast is een budget van € 400.000,-- te bestemmen voor de versterking van de 24/07 respijtzorg. De implementatie hiervan start in mei van dit jaar.

Dit uitvoeringsbudget MCA is in 2016 conform begroting (zie bijlage 1) te bestemmen voor:

- a. versterking mantelzorgondersteuning door MVT: € 80.000,--;
- b. projectmatige versterking mantelzorgondersteuning € 100.000,--;
- c. toekenning van maximaal 2.000 individuele mantelzorg complimenten à € 150,- en maximaal 1.000 complimenten à € 50,--; totaal tot een budgetplafond van: € 350.000,--;
- d. in - en externe uitvoeringskosten, communicatie en onvoorzien: € 70.000,--

Bijlage 1: Begroting Mantelzorg Compliment Arnhem 2016

Begrotingspost	Inkomsten	Uitgaven
Budget	€ 600.000,--	
Bijdragen deelnemende ondernemers MCA	P.M.	
Versterking mantelzorg ondersteuning MVT		€ 80.000,--
Projectmatige versterking mantelzorg ondersteuning		€ 100.000,--
Toekenning max. 2.000 (individuele) MCA à € 150,--		€ 300.000,--
Toekenning max. 1.000 (individuele) MCA à € 50,--		€ 50.000,--
Klantproces (intern) aanvragen individueel MCA		€ 24.000,--
Klantproces (Prisma-cards) aanmaak en distributie MCA - kaarten		€ 6.000,--
Betalingssysteem, transactieverkeer, beheer en rapportage geldstromen MCA		€ 24.000,--
Communicatie, diversen en onvoorzien		€ 16.000,--
Totaal	€ 600.000,--	€ 600.000,--